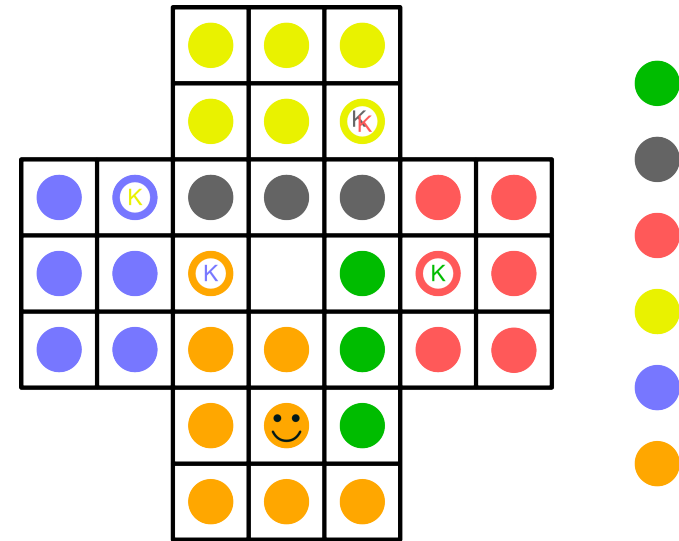

Szoliter

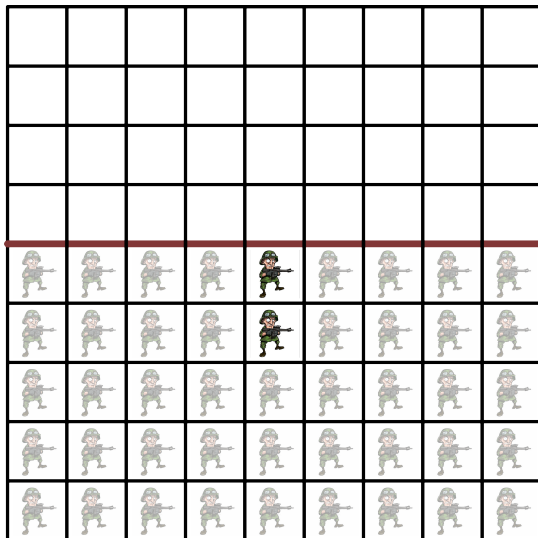
Szeges szoliter

Szoliterhadsereg a sakktáblán

Kérdés: Hány katonát kell mozgósítani, hogy eljussunk az 1. sorba?

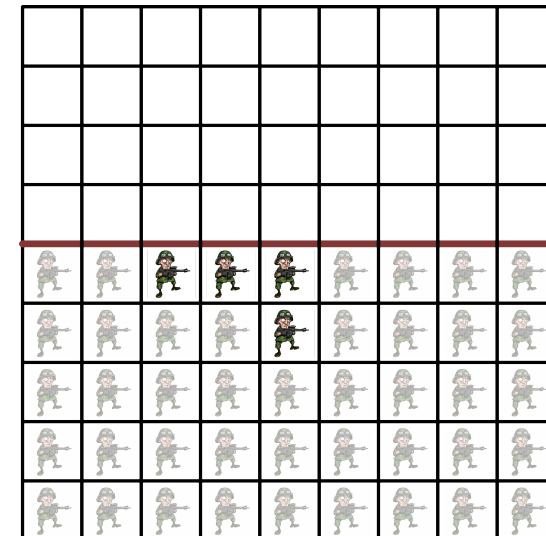
Válasz: Kettőt.

Szoliterhadsereg a sakktáblán

Kérdés: Hány katonát kell mozgósítani, hogy eljussunk a 2. sorba?

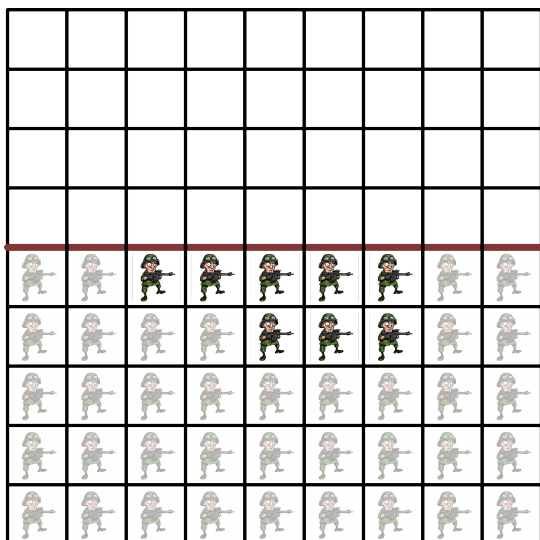
Válasz: Négyet.

Szoliterhadsereg a sakktáblán

Kérdés: Hány katonát kell mozgósítani, hogy eljussunk a 3. sorba?

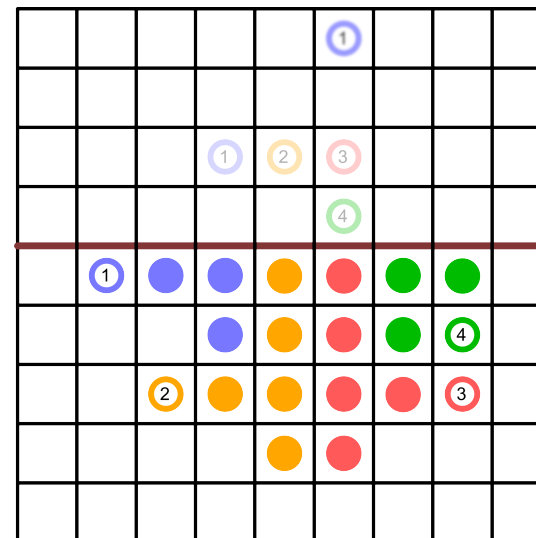
Válasz: Nyolcat.

Szoliterhadsereg a sakktáblán

Kérdés: Hány katonát kell mozgósítani, hogy eljussunk a 4. sorba?

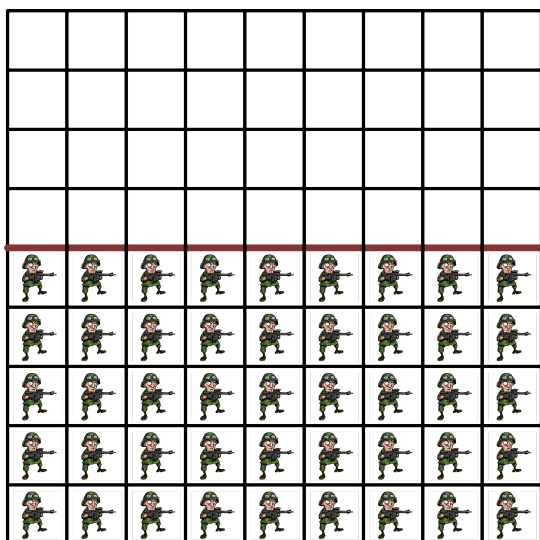
Válasz: Húszat.

Szoliterhadsereg a sakktáblán

Kérdés: Hány katonát kell mozgósítani, hogy eljussunk az 5. sorba?

Válasz: Végtelen sok sem elég!

Szoliterkatona az ötödik sorban?

Tétel (Conway)

A szoliterkatonák nem tudnak eljutni az ötödik sorba.

Biz.

Tegyük fel, hogy eljutott egy szoliterkatona az ötödik sor valamelyik négyzetébe. Írjunk ebbe a négyzetbe egy 1-est, a vele szomszédos négyzetekbe σ -t, az ezekkel szomszédos négyzetekbe σ^2 -et, és így tovább. Tehát egy tetszőleges négyzetbe akkor kerül σ^n , ha az ötödik sorbeli elfoglalt négyzettől mért *Manhattan-távolsága* éppen n .

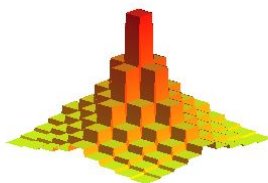
Itt $\sigma = \frac{\sqrt{5} - 1}{2} \approx 0,62$ az aranymetszés aránya. Elég azt tudni, hogy

$$\sigma^2 + \sigma = 1 \quad \text{és} \quad 0 < \sigma < 1.$$

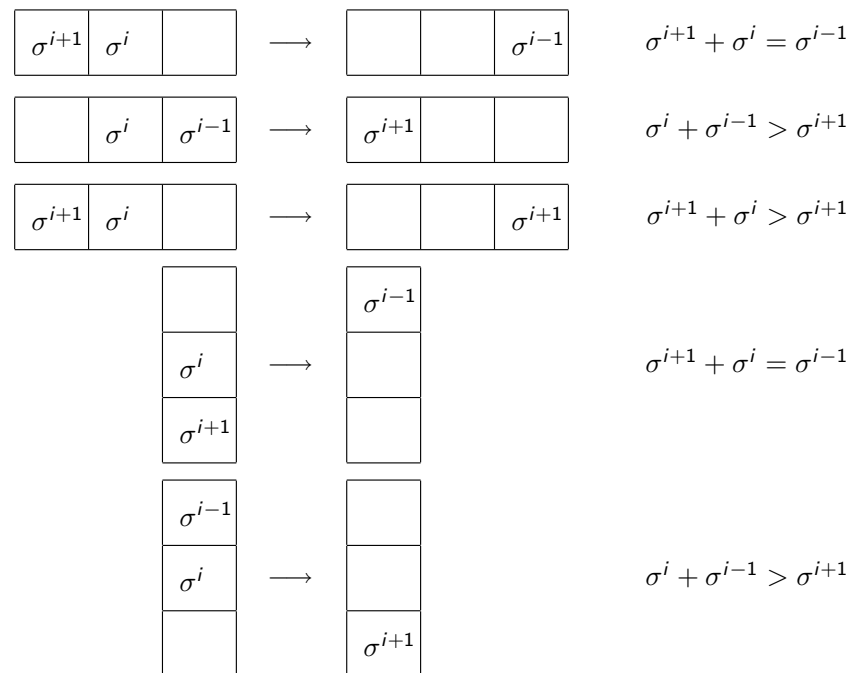
Egy állás *súlyán* az elfoglalt négyzetekbe írt számok összegét értjük.

Pagodafüggvény

σ^4	σ^3	σ^2	σ	1	σ	σ^2	σ^3	σ^4
σ^5	σ^4	σ^3	σ^2	σ	σ^2	σ^3	σ^4	σ^5
σ^6	σ^5	σ^4	σ^3	σ^2	σ^3	σ^4	σ^5	σ^6
σ^7	σ^6	σ^5	σ^4	σ^3	σ^4	σ^5	σ^6	σ^7
σ^8	σ^7	σ^6	σ^5	σ^4	σ^5	σ^6	σ^7	σ^8
σ^9	σ^8	σ^7	σ^6	σ^5	σ^6	σ^7	σ^8	σ^9
σ^{10}	σ^9	σ^8	σ^7	σ^6	σ^7	σ^8	σ^9	σ^{10}
σ^{11}	σ^{10}	σ^9	σ^8	σ^7	σ^8	σ^9	σ^{10}	σ^{11}
σ^{12}	σ^{11}	σ^{10}	σ^9	σ^8	σ^9	σ^{10}	σ^{11}	σ^{12}

Az állás súlya sosem nőhet

A kezdőállás súlya

Emlékeztető: $1 + \sigma + \sigma^2 + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} \sigma^n = \frac{1}{1 - \sigma} = \frac{1}{\sigma^2}$

...	σ^9	σ^8	σ^7	σ^6	σ^5	σ^6	σ^7	σ^8	σ^9	...
...	σ^{10}	σ^9	σ^8	σ^7	σ^6	σ^7	σ^8	σ^9	σ^{10}	...
...	σ^{11}	σ^{10}	σ^9	σ^8	σ^7	σ^8	σ^9	σ^{10}	σ^{11}	...
...	σ^{12}	σ^{11}	σ^{10}	σ^9	σ^8	σ^9	σ^{10}	σ^{11}	σ^{12}	...
	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	
...	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	...
...	$\frac{\sigma^9}{\sigma^2}$	$\frac{\sigma^8}{\sigma^2}$	$\frac{\sigma^7}{\sigma^2}$	$\frac{\sigma^6}{\sigma^2}$	$\frac{\sigma^5}{\sigma^2}$	$\frac{\sigma^6}{\sigma^2}$	$\frac{\sigma^7}{\sigma^2}$	$\frac{\sigma^8}{\sigma^2}$	$\frac{\sigma^9}{\sigma^2}$	...

$\sigma^3 + 2\sigma^4 + 2\sigma^5 + \dots =$ (folyt. köv.)

Az ellentmondás

A kezdőállás súlya:

$$\begin{aligned} \sigma^3 + 2\sigma^4 + 2\sigma^5 + \dots &= \sigma^3 + \sigma^4 + \sigma^5 + \dots + \sigma^4 + \sigma^5 + \sigma^6 + \dots \\ &= \sigma^3 (1 + \sigma + \sigma^2 + \dots) + \sigma^4 (1 + \sigma + \sigma^2 + \dots) \\ &= \frac{\sigma^3}{\sigma^2} + \frac{\sigma^4}{\sigma^2} = \sigma + \sigma^2 = 1. \end{aligned}$$

Az 5. sorba való betöréskor az állás súlya: $1 + \infty$ sok pozitív szám > 1 .

A súly a lépések során sosem nőtt.

□